

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 34/07-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. apríla 2007 predbežne prerokoval sťažnosť O. M., B., zastúpenej advokátom Mgr. R. H., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 20/96 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť O. M. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. februára 2007 doručená sťažnosť O. M. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 20/96.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou konania (v procesnom postavení odporkyne v I. rade) vedeného okresným súdom pod sp. zn. 10 C 20/96, ktoré začalo 10. júna 1996 podaním návrhu M. H. o určenie neplatnosti závetu. Okresný súd v predmetnej veci rozhodol 20. mája 2005 *„vynesením rozsudku v neprospech sťažovateľky“*, ktorá sa 19. júla 2005 proti tomuto rozsudku odvolala. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v odvolacom konaní o určenie neplatnosti závetu vedenom pod sp. zn. 6 Co 334/05 potvrdil 18. mája 2006 rozsudok prvostupňového súdu. Sťažovateľka 13. októbra 2006 podala okresnému súdu dovolanie proti rozsudku krajského súdu č. k. 6 Co 334/05-127 z 18. mája 2006. Ústavný súd zistil, že okresný súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie, proti ktorému sa odvolala. Predmetný spis sa z uvedeného dôvodu nachádza od decembra 2006 na krajskom súde, kde je vedený pod sp. zn. 5 Co 545/06.

Sťažovateľka v sťažnosti podrobne chronologicky opísala priebeh napadnutého konania pred prvostupňovým súdom a v jeho závere uviedla, že okresný súd postupoval neefektívne a nevyužil procesné prostriedky na rýchle zabezpečenie ochrany práv účastníkov, keď *„Za obdobie od podania návrhu na začatie konania, t. j. od 10. 06. 1996 až do 20. 05. 2005 súd ani raz nevypočul v celom konaní hlavného svedka, a to (...), ktorá ako jediná znalkyňa mala možnosť prísť do osobného kontaktu s poručenkou, hovoriť s ňou a na základe toho vypracovať odborný posudok“*.

Podľa sťažovateľky intenzita porušenia jej označených práv *„je o to vyššia, že súd prvého stupňa svojim postupom odňal sťažovateľke možnosť konať pred súdom a to tým, že jej neumožnil cestou jej právneho zástupcu požiadať súd prvého stupňa predvolať na pojednávaní dňa 20. 05. 2005 kľúčových svedkov a predniesť súdu ďalšie, pre kauzu podstatné argumenty, a to navrhnutie vypočutia súdnej znalkyne z odboru zdravotníctvo – odvetvie psychiatrie (...) ako aj notárky (...)“*.

Sťažovateľka taktiež nemohla „pristúpiť k podaniu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia“ pretože „Právny zástupca sa na pojednávaní nemohol nechať zastúpiť, keďže s súlade s plnomocenstvom vydaným sťažovateľkou nebol oprávnený postúpiť vec na zastupovanie inému advokátovi (...)“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd jej sťažnosť prijal a po predbežnom prerokovaní v senáte vydal nasledovný nález:

„1. Okresný súd Bratislava I. svojim postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 20/96 porušil základné ústavné právo O. M. (...) na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. O. M. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 2.000.000,- Sk (...).

3. Okresnému súdu Bratislava I. sa ukladá, aby nahradil trovy právneho zastúpenia O. M. (...).“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo

návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v zákone (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Vzhľadom na to ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy iba z hľadiska možného porušenia označeného základného práva sťažovateľky okresným súdom v prvostupňovom konaní (sťažovateľka nenamietala porušenie označeného základného práva v súvislosti s jeho úkonmi ako súdu prvého stupňa vykonávanými v dovolacom konaní).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod. sp. zn. 10 C 20/96 došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Označené konanie prvostupňového súdu bolo právoplatne skončené 27. septembra 2006, keď nadobudol právoplatnosť rozsudok okresného súdu sp. zn. 10 C 20/96 z 20. mája 2005 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co 334/05 z 18. mája 2006.

Jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, t. j. v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03). Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. III. ÚS 114/03, IV. ÚS 236/03). Inými slovami to znamená, že ak pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistí, že už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, nemôže sa už z tohto dôvodu na základe sťažnosti podanej podľa čl. 127 ústavy zaoberať opodstatnenosťou námietok o porušení základného práva zaručeného v ústave alebo v príslušnej medzinárodnej zmluve o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis I. ÚS 110/03).

Z informácie krajského súdu poskytnutej ústavnému súdu 21. marca 2007 vyplýva, že rozsudok okresného súdu sp. zn. 10 C 20/96 z 20. mája 2005 nadobudol právoplatnosť 27. septembra 2006 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co 334/05 z 18. mája 2006.

Vzhľadom na dátum právoplatného skončenia napadnutého konania (27. september 2006) a dátum doručenia sťažnosti (26. február 2007) ústavný súd konštatuje, že sťažnosť bola podaná po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky ako podanú oneskorene (napr. III. ÚS 312/05, III. ÚS 41/06, II. ÚS 339/06).

Ústavný súd záverom poznamenáva, že podanie dovolania sťažovateľkou proti rozsudku krajského súdu z 18. mája 2006 je z hľadiska plynutia uvedenej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu smerujúcej iba proti postupu okresného súdu bez právneho významu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. apríla 2007